

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 135 (2697) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 16

Sollumnál összeomlott az erős angol egységek támadása

Visszahívták a délszíriai francia csapatok főparancsnokát

Churchill készül a tengely új, nagy offenzívájára

Zürichből jelentik: A világsajtó a legkülönbözőbb találgatásokat közöl arról, hogy hol és mikor indul meg a tengely nagy offenzívája. A Neue Zürcher Zeitung szerint angol részről tovább folyik a találgatás ebben az irányban. Az angol tájékoztatóügyi miniszter szerint Churchill megteheti minden szükséges intézkedést.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnoksága közli: A német légerő az Atlanti óceánon Gibraltártól keletre egy erősen biztosított hajókarakavánból 5 teherhajót összesen 21.000 tonnával süllyesztett el. Észak-Afrikában az ellenség erősebb egységekkel támad Sollum arcvonala. A német és olasz csapatok védelmén a támadás összeomlott. Eddigi jelentések szerint

hatvan brit páncélos elpusztult. A harcok folynak. Német zuhanóbombázógépek rendkívüli sikerrel támadták az ellenséges hadoszlopokat és gépjármű összevonásokat. Német vadászok 11 ellenséges gépet lelőttek.

Isztanbulból jelentik: L'homme tábornok, a dél-szíriai francia csapatok főparancsnoka, utban Vichy felé, vasárnap Isztanbulba érkezett. Azt mondta, hogy hazarendelték. Arra vonatkozólag, hogy visszatér-e Szíriába, nem adott választ. Valószínűnek tartják, hogy nem tér vissza, mert felelőssé teszik a közismerten De Gaulle-párti Colle ezredes szökéséért, akit fontos és felelősségteljes beosztásban Szíria déli határára küldött.

ból a lakosok egyrészt bizonyos fajhoz való tartozandóság miatt kizarni. Hivatkozott az elnök azokra a megismételt panaszokra, hogy a négekkel és más fajtájakkal megatázóan bánanak.

Newyorkból jelentik: (NTI) Costarica és Guatemala beleegyezésüket adták, hogy az Egyesült Államok használhassa a két országon átvezető s a két óceánt összekötő vasútvonalakat. Az

Egyesült Államok el akarja kerülni a vasutak használatával a Panama csatorna túlterhelését.

Washingtonból jelentik: (NST) Egy magasrangú mexikói személyiség azt mondta, hogy hazája igen nehéz helyzetben lenne, ha Washington felszólítaná Vichy elleni fellépésre.

Washingtonból jelentik: (NTI) A Newyork Daily News szerint a dél-amerikai hajóforgalom lebonyolítására épített Rio de Janeiro gőzöst a vízrebocsátás előtt az Egyesült Államok tengerészete lefoglalta. Nem voltak tekintettel arra, hogy a brazil államelnök leánya külön repülőgépen egyenesen azért érkezett Észak-Amerikába, hogy ellássa a hajó keresztanyaságát. Az Egyesült Államok haditengerészete nem volt tekintettel a két ország jó szomszédai viszonyáról elhangzott kijelentésekre sem.

Heves német légitámadás Haifa ellen

Ankarából jelentik: (B. T.) A Völzischer Beobachter jelentése szerint a német légi erők szombaton intézték a Szíriában kitört háború óta a leghevesebb légitámadást Haifa ellen. Három légitámadás érte a várost. A megfigyelések szerint a kőolajművekben olyan súlyos rombolásokat okoztak, hogy minden munkát be kellett szüntetni. A lakosok a szabadba menekültek.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint Vichyben megerősítették azt a hírt, hogy az angolok megszállták Saida kikötőjét.

Berlinből jelentik: A NTI értesülése szerint német harci gépek vasárnap a

szír partok előtt megtámadtak egy erősebb brit hajóhad-kötelékét. Egy könnyű cirkálót elsüllyesztettek és egy nehéz cirkálót megrongáltak. Valamennyi gép visszatért támaszpontjára.

Berlinből jelentik (NTI): Azzal a ténnyel, hogy angol hivatalos helyen is elismerik a Jersey romboló elsüllyesztését, a brit tengernagyi hivatal elismerte, hogy az idén 12 rombolót és a háború kitörése óta 50 rombolót veszítettek el. Ezek az elismert veszteségek, — mondják német részről. — csak egyrészt alkotják a tényleges veszteségeknek. Ebben az évben a német tengeri és légi egységek még hat másik rombolót süllyesztettek el. Ezeknek elsüllyesztését minden kétséget kizáróan meg lehetett állapítani.

Írország semlegessége mellett tüntettek Newyorkban

Newyorkból jelentik (NTI): 30 ír-országi szövetség 4000 képviselője tüntetést rendezett tegnap Newyorkban az ír semlegesség mellett. Ezer észak-amerikai protestáns lelkes küldöncök és protestáns egyházak nevében nyilatkozatot írt alá, amelyben

szembehelyezkedik az Egyesült Államok háborús magatartásával és megtagadja azt a kívánságot, hogy az esetleges háborúba lépést a szószékekről tartandó beszédekben támogatja.

Bottai, olasz nevelésügyi miniszter a magyar fővárosban

Hazaérkezett római úttjáról Bartha honvédelmi miniszter. Rövidesen aláírják a horvát-magyar gazdasági szerződést

Rómából jelenti az Új Nemzedék: Bottai olasz nevelésügyi miniszter kedden délután Budapestre érkezik, hogy viszonzza Hóman Bálint múlt évi látogatását. A miniszter részt vesz az olasz kulturintézet évzáró ünnepélyén és megtekinti az esztendőmi asztalokat. Ezután Kolozsvárra utazik, ahol a Ferenc József Tudományegyetem díszdoktorrá avatja.

Budapestről jelentik: (MTI) Bartha Károly tábornagyt, m. kir. honvédelmi miniszter vasárnap, a késő esti órákban visszatért olaszországi úttjáról.

A MTI jelenti: Az utóbbi napokban gazdasági tárgyalások folytak a magyar és a horvát küldöttségek közt. — Vasárnap az elvi megbeszélések befejeződtek, úgy hogy a delegációk vezetői parafálhatják a két állam közti fizetésforgalmi megállapodást. Ez a megállapodás még néhány függőben maradt részletkérdés tisztázása után a legközelebbi időn belül aláírásra kerül és életbe lép. A megállapodás 1941 október 1-ig azaz az új gazdasági év elejéig marad érvényben. Ennek meg-

felelően erre az időre az áruforgalmat is szabályozzák a legfontosabb keret mennyisége megállapítása alapján. Az áruforgalom az említett időszakban, mintegy tízmillió lesz. A fizetésforgalomról is megállapodás jött létre és azt a kliring utján bonyolítják le. — Ugyanakkor megállapodnak arra nézve, hogy kölcsönösen állandó kormánybizottságokat állítanak fel és ezek döntenek minden olyan gazdasági kérdésben, amely időközben a gazdasági viszony fejlődése közben felmerülhet.

Disztribúcióban helyezték el Gömbös Gyula hamvait

Budapestről jelenti az Esti Újság: Gömbös Gyula és felesége koporsóját kiemelték és elhelyezték a disztribúcióban. Raffay Sándor evangélikus püspök az áthelyezés alkalmával imát mondott.

A kínai nemzeti kormány elnöke Tokióban

Tokióból jelentik (NTI): A kínai nemzeti kormány elnöke, Wang csingwei ma este Tokióba utazik. A japán kormány nagyszabású előkészületeket tett fogadására.

Tokióból jelentik (NTI): A japán császár politikájának támogatására alakított mozgalom ugynevezett központi tanácsa összeült a miniszterelnök jelenlétében. Suicsugu tengernagy, a központi tanács elnöke, beszédet mondott Japán bel- és külpolitikai kérdéseiről. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok hadbalépése Ja-

pánt is arra kényszerítene, hogy belépjen a háborúba.

HÁBORU IDEJÉN A NÉGER IS EMBER AMERIKÁBAN

Washingtonból jelentik: (NTI) Roosevelt felszólította a hadifelszerelési hivatalt, hívje fel az Egyesült Államok üzemeit és szakszervezeteit, hogy

tekintettel a nemzet válságos helyzetére, tartózkodjanak a négek és más fajtájuk megkülönböztetésétől.

Nem szabad a hadfelszerelési ipa-

Dum-dum lövedéket használtak az angolok Tobruk mellett

De Gaulle tábornok megsebesült. Sidont elfoglalták az angolok. Buvárnaszádveszélyt jelző zászlók Gibraltárban

Algecirasból jelentik: (Stefani) Gibraltárban tegnap kitűzték azt a zászlót, amely azt jelenti, hogy az erődítmény körüli vizeket buvárnaszádck veszélyeztetik. Azóta Algecirasban hatalmas robbanások hallanak Gibraltár irányából.

Gibraltárból jelentik: (Stefani) Gibraltárban a buvárnaszádveszélyt jelző lobogó még mindig leng. Egy 14 egységből álló angol hajóraj alig ért a kikötőbe, amikor két repülőgép jelent meg és bombázta a hajókat. Az angol hajók csak akkor tértek vissza ismét a kikötőbe, amikor a repülőgépek elszálltak.

Algecirasból jelentik: (NTI) Gibraltár erődítménye a háboru kitörése óta 43 léghombázzást szenvedett át és 99 felderítő repülést végeztek felette. A halálos áldozatok száma 137, a sebesülteké 648. A légvédelem két ellenséges gépet lelőtt.

Berlinből jelentik: (NTI) Német harci gépek a vasárnap reggeli órákban Gibraltár közelében, egy hajókaravánból öt kereskedelmi hajót süllyesztettek el 21.000 tonna ürtartalommal.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol tengernagy hivatal közli, hogy a Jersey torpedóromboló aknára futott és elsüllyedt. A hajó 1690 tonnás volt.

PÉTAİN TÁBORNAGY RADIÓBESZÉDET MOND

Londonból jelentik: (Reuter) A „Független Franciaország” hírszolgálati irodájának Damaszkusz környékéről származó értesülése szerint De Gaulle tábornokot egy francia repülőgép bombaszállékja megsebesítette.

Istanbulból jelentik: (NTI) A szíriai háborus események végét vetették a Törökország és Szíria közötti forgalomnak. A török piacon citromhiány érezhető.

Vichyből jelentik: (NTI) A vasárnap francia hadijelentés közli, hogy az angolok elfoglalták Sidont.

Vichyből jelentik: (Reuter) Petain tábornagy kedden, a fegyverszünet évfordulója alkalmából rádióbeszédet mond.

NEHEZSÉGEK PALESZTINA ÉS EGYIPTOM ÉLELMISZERELLÁTÁSÁBAN

Rómából jelentik: (Stefani) A tengely légierejének földközítenger ellenőrzése Palesztina és Egyiptom élelmiszerellátását egyre nehezíti. Palesztina és Egyiptom nem termel elég gabonát. Amerikából és Ausztráliából pedig igen kevés élelmiszert kap az utóbbi időben.

Rómából jelentik: (NTI) Az angol repülők ez év május 15-én Tobruk mellett az olasz csapatok ellen intézett gépjegyveres támadás alkalmával dum-dum lövedéket használtak. Az olasz kormány ismétlődés esetén azonnal szigorú ellenintézkedéseket tesz.

Washingtonból jelentik: (NTI) Roosevelt elnök elrendelte valamennyi német és olasz, valamint a megszállt országok követeléseinek azonnali befa-

gyasztását. Elrendelte még az idegen tulajdonok összeírását.

Rómából jelentik: (MTI) A Duce Roosevelt elnök intézkedésének megtorlásául elrendelte az Olaszországban lévő összes amerikai követelések összeírását.

LONDONT CSAK ÉVTIZEDEK ALATT LEHET RENDBEHOZNI

Newyorkból jelentik: (NTI) Middleton, az Associated Press hosszabb szabadságáról Londonba visszatért tudósítója szerint Londonban az utóbbi

időben ötszörösre emelkedtek a rombolások. Céltalan lenne azt állítani — írja — hogy az élet rendes maderben folyik. Kevés ember alszik saját ágyában. Évekre lenne szükség a károk megállapítására. A várost csak évtizedek alatt tudják újraépíteni.

Newyorkból jelentik: (NTI) Hire jár, hogy a brit tájékoztatásügyi miniszter lemondással fenyegetődik arra az esetre, ha nem adnak neki nagyobb hatalmat a propaganda terén. Pringle, közismert szerkesztő, a német propagandaügyi miniszteriumhoz hasonló propagandaügyi miniszterium felállítását követeli. A brit propaganda és hírszolgálat miatt az angolok között nagy az elégedetlenség.

Stockholmból jelentik: (NTI) A News Chronicle bírálja az angol légvédelmet. Az Associated Press szerint a légügyi miniszterium közölte, hogy a repülőtereket önkéntes alakulatokkal akarja megvédeni. Teljes a zűrzavar, hisz a hadügyminiszterium legutóbb közölte, hogy a repülőterek megvédése a hadsereg feladata.

Régi idők tértek vissza a nagyváradi lovas ünnepélyen

Nagyszámu és előkelő közönség ünnepelte a lovas honvédséget az első lovas mérkőzésen

Nagyvárad. Saját tud. A felszabadulás óta az első lovasünnepélyt szombaton és vasárnap rendezte meg városunk huszarezrede a Nádasdy Ferenc 3. huszarezred, vitéz Pongrácz Pál ezredes, ezredparancsnok vezetése mellett. A gyönyörű lovas mérkőzés iránt ritkán tapasztalható nagy érdeklődés nyilvánult meg. A huszarezred lakonyájának udvarán rendezett ünnepélyen az „Uj” Nagyvárad jelent meg. Vasárnap délután már a kora ebédutáni órákban sűrű sorokban vonult fel ragyogó nyári időben a legelegánsabb magyar közönség. Megjelent a megye és város vezetősége, a hatóságok, intézmények képviselői és természetesen a helyőrség csaknem egész tisztikara. A régi békebeli idők emléke tért vissza ezen a délutánon a laktanya udvarában és felidéztek a hagyományos nagyváradi lovasünnepélyek feledhetetlen élményeit.

Az ünnepség a teljes siker jegyében zajlott le. Délceg huszár és tüzér tiszték vonultak fel táncoló paripákon. Az ünnepelésből bőven kivették részüket a versenyen szereplő karpaszományosok, altisztek és legénységi állományu honvéd huszárak és tüzérek is.

Nem lenne teljes a beszámolóknak, ha nem emlitenénk meg Dobrovnikit és Szent-Annai Dobrovniczy Tamás huszárszázados nevét, aki a rendezés munkáját mindenre kiterjedő figyelemmel és hozzáértéssel végezte.

Az ünnepség kezdetén, a közbeeső szünetekben és az ünnepség végén a katonazenekar szórakoztatta a közönséget. A műsorból külön ki kell emelnünk a karpaszományosok humoros nyergelési bemutatóját, amely némi

virslit és sör fogyasztással volt egybekötve. Az utókép: az ezred-körtös altisztje pompás fehér lován megjelent a versenyter közepén, kürtszóval egybehívta az ezred kürtöseit s az alkonyba boruló délutánon tizenhét kürtös megszervezte harsogó trombitája „fujta le” a feledhetetlen ünnepséget.

A közellátási értekezlet a kenyér és lisztjegyek bevezetését és a fejadag megállapítását javasolja a kormánynak

Nagyvárad. Saját tud. Ma délelőtt közellátási ügyben értekezlet volt a megyei főispánnál. Az értekezleten résztvett a két főispán, mint közellátási kormánybiztosok, az alispán, a polgármester, dr. Molnár Vince, a vármegyei, dr. Kazik István, a városi közellátási hivatal vezetője és Bábl József, a Futura képviselője. Az értekezlet megtárgyalta mindazon intézkedéseket, melyek szükségesek a közellátás zavartalanosságának biztosítására.

Az értekezlet két csoportra osztotta a kérdést. Az elsőben az átmeneti intézkedéseket tárgyalták az új termés betakarításáig. Erre vonatkozóan holnap polgármesteri hirdetőmény jelenik meg. A másik rész az új termés elosztására vonatkozott.

Az értekezlet javasolja a kormánynak az új termésel kapcsolatban szükségessé váló kenyér- és lisztjegyek bevezetését, a fejadag megállapítását és annak biztosítását, hogy ne csak

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Részletes eredmény a következő: „Vörös ördög” díjugratás. Legénység díjugratása: 1. Kiss huszár, 2. Mitró huszár, 3. Laurinée huszár.

„Ebergényi díj”. Altiszti díjugratás: 1. Babati szakaszvezető, 2. Bertalan őrmester, 3. Menyhárt őrmester.

Altiszti díjlovaglás: 1. Dicső tüzmeszter, 2. Réz őrmester, 3. Sőlyom tiszthelyettes.

Altiszti Puissance: 1. Tófalvi szakaszvezető 170 cm. magassággal, 2. Fábián szakaszvezető, 3. Priszinger szakaszvezető.

Karpaszományosok díjugratás: 1. Ritzel, 2. Péter, 3. Nagy karpaszományos címzetes őrzetők.

Bihar vármegye díja. Tiszti pótló díjlovaglás: 1. Wilhelms Uldin százados, 2. Iovag Flandorffer Tamás hadnagy, 3. Gyulassy Gyula zászlós.

Nagyvárad városi díja. Tiszti „könynyű” osztályu díjlovaglás: 1. Lugosi László, 2. vitéz Czánt Emil, 3. Wilhelms Uldin századosok.

Jeu de Barre: 1. Demeter Gábor, 2. Simonyi István, 3. Szévald Oszkár főhadnagyk.

I. lov. tü. oszt. díja. Tiszti díjugratás: 1. Ónody János zászlós, 2. Lugosi László százados, 3. Demeter Gábor főhadnagyk.

Gróf Nádasdy Ferenc emlékversenye. Tiszti vadászugratás: 1. Vitéz Derényi Emil, 2. Lugosi László, 3. br. Inkey Lajos századosok.

megállapítsák a vásárolható adagot, hanem ahhoz mindenki hozzá is jusson.

Az értekezlet letárgyalta a zsírelállással kapcsolatos panaszokat is. Az alispán szigorúan ellenőrzi, hogy a gazdák a maximális áron felül ne adhassák sertéseiket.

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok

értesíti tagjait, hogy 1941. július 16-án este fél 7 órakor a testület székházának nagytermében (B. Mussolini tér 10. sz. I. em.) évi rendes közgyűlést tart, melyre összes tagjainkat tisztelettel meghívjuk és kérjük, hogy a tárgysorozaton szereplő igen fontos kérdésekre tekintettel, teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Amennyiben a fenti határidőben a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy a közgyűlést 1941. július hó 10-én tartjuk meg tekintet nélkül a megjelentek számára. Tárgysorozat: 1. Miniszteri Biztos megnyitója és jelentése. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés a múlt évi mérleg bemutatásával és felmentvény megadása az elmúlt évre. 4. Az 1941. év költségvetésének megszavazása. 5. Az alapszabály szerinti vezetőség megválasztása. 6. Indítványok. Nagyvárad, 1941. június 16-án. Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok Miniszteri Biztosa: Horváth Arpad s. k. Dr. Kélas László s. k. főtitkár.

Ertesítem a n. b. közönséget, hogy a bátyám által vezetett üzletet átvettem és azon leszek, hogy a legfinomabb hús és hentesárúk pontos és előzékeny kiszolgálásával a n. b. pártfogásukat továbbra is kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel:

WALTER FRITSCH

hús és hentesárú üzlete Rákóczi út 7. Tel. 20-61.

A baráti népek önkéntes együttműködésében már az eljövendő béke alapjait fektetik le

Horvátország csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez

Az a hatalmas szövetségi láncolat, melyet a tengelyhatalmak az építő európai-szellemet magáévá tevő, s az új, szociálisabb, igazságosabb rendhez csatlakozni kívánó államokból kovácsolt össze, újabb láncszemmel gyarapodott. Horvátország, mely a tengelyhatalmak segítségével nyerte vissza függetlenségét és témadt új, önálló állami életre, csatlakozott a hármasszövetséghez.

A csatlakozás éppen olyan ünnepi külségek között folyt le, mint a korábbi csatlakozások, amelyek mind egy-egy újabb és egyre határozottabb vonással rajzolták meg annak a kialakulóban lévő új Európának képét, mely a tengelyhatalmak végső győzelme után és azok veszteségével bontakozik majd ki végleges formájában és teljes jelentőségében.

Velencéből jelentik: (Stefani) Horikiri, Japán kvirinálai nagykövete vasárnap délelőtt fél tíz órákor érkezett meg Velencébe. Fogadására megjelent Butti nagykövet, az olasz külügyminiszterium politikai ügyosztályának főigazgatója. Ugyanezen a vonaton érkeztek a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott országok diplomáciai képviselői: Grigorcea román követe, Karagyov román bolgár követe és Galvanek román szlovák követe.

Villani Frigyes báró román magyar követe már szombaton este megérkezett Velencébe.

Ante Pavelica horvát államfő tíz órákor érkezett meg Velencébe. Kvaternik tábornok és Lorkovics külügyminiszter, valamint a római horvát és a belgrádi olasz követe kíséretében. Az államfőt Ciano olasz külügyminiszter fogadta. A horvát államfő ellépett a tengerészeti különítmény előtt, miközben a zenekar a két nemzet himnuszát játszotta. Az államfő előtt egybegyűlt tömeg lelkesen ünnepelte Pavelicset. Ezután motorcsónakba szálltak és elhagyták a Santa Lucciát.

Délben megtörtént az új horvát állam csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez.

A csatlakozásról szóló okmány aláírása a történelmi nevezetességű szenátorj teremben folyt le.

A történelmi teremben az emelvény közepén Ciano gróf foglalt helyet, tőle jobbra Pavelics poglavnik, Kvaternik horvát tábornagy és Lorkovics horvát külügyminiszter, a vendéglátó Ciano gróftól balra Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Horikiri japán nagykövet, továbbá Magyarország, Bulgária, Románia és Szlovákia követei.

Ezután a hatalmak jelenlévő képviselői a szokásos módon aláírták a jegyzőkönyveket, majd Ciano gróf emelkedett szólásra, s a külügyminiszter a következő beszédet mondotta:

Ciano külügyminiszter beszéde

— Annak az ünnepélyes okmány-nak aláírásakor, amellyel Horvátország csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez, kötelességemnek tartom, hogy a Német Birodalom és Japán megbízottainak, valamint Magyarország, Románia, Szlovákia és Bulgária képviselői nevében is szívélyes üdvözlétemet tolmácsoljam Önnek, poglavnik és a horvát népek, amely ma már részese annak az államközösségnek, amely ennek a háromhatalmi egyezménynek alapján jött létre saját elhatározásából és szabadon. Különös megelégedésemre szolgál, hogy Önhez inézhetem a szavakat, amelyek nemcsak afölötti örömmünket fejezik ki, hogy Horvátország részt vesz munkánkban, hanem kifejezik az ifjú horvát államba vetett bizalmunkat is — amely államnak népe hosszú és szenvedélyes küzdelmet vívott nemzeti szabadságáért — kifejezi továbbá Horvátor-

szág iránti barátságunkat és a jövőbe vetett bizalmunkat.

— Amidőn 1940 szeptemberében Németország, Japán és Olaszország Berlinben aláírta a háromhatalmi egyezményt, nem az volt a szándék

Pavelics horvát államfő beszéde

Pavelics horvát államfő a következő beszédet mondta:

— Kegyelmes Uram! A független Horvátország nevében viszonzom azt az üdvözlést, amelyet hozzám intézett Olaszország részéről, Németország és Japán képviselői, valamint a többi tagállam: Magyarország, Románia, Bulgária és Szlovákia megbízottai nevében. Azzal a jegyzőkönyvvel, amelyet ma volt szerencsém aláírni, országom teljes mértékben csatlakozik azokhoz az elvekhez és elgondolásokhoz, amelyek arra ösztökélik Olaszország, Németország és Japán vezetőit, hogy egyetlen egy arcvonulat létesítsenek, amely arra szolgál, hogy megteremtse az új rendet Európában és Ázsiában. A mi számunkra, a horvát népek igen nagy és döntő jelentőségű ez a tény, mivel alig két héten belül, állami és nemzeti megújulásunk óta, részt veszünk azoknak az államoknak gyülekezetében, amelyeket totális rendszer kormányoz, melyeket új életre társadalmi és politikai fogadalmak hívtak, ezeket pedig a vezetők lángelméje és a tömegek jóváhagyása sugalta és sugalja. — Büszkek vagyunk rá, hogy részt vehetünk az államoknak ebben a gyü-

künk, hogy egy ideiglenes állampartortosulást teremtsünk a háború kizárólagos céljai érdekében, hanem hogy lefektessük egy olyan általános együttműködés tartós alapjait is, amelyben részt kaphat minden olyan nemzeti, amely Németországgal, Japánnal és Olaszországgal együtt valóra akarja váltani a népek óhajait és létrehozni a világnak igazságon felépülő összefogását — olyan békén felépülő egybefogást, amely állandó törekvése volt nagy vezéreinknek, akik sorsunkat irányították s lángelméjükkel és katonai győzelmeikkel biztosítani tudják Európának és a világnak ezt a békéjét. Horvátország független voltát mint méltányos dolgot üdvözölhetjük, egyikét azoknak a méltányos dolgoknak, amelyekkel helyrehoztuk a Versaillesben megteremtett rendszer tévedéseit és hibáit s a Führer és a Duce vasakarata folytán megnyitottuk azt az utat, amely a nemzetek életjogainak elismeréséhez vezet. Ezeket a jogokat meg akarjuk őrizni a dolgoknak azzal az új rendjével, amely biztosíthatja a népek jólétét, állandóságát és biztonságát. Az a háború, amelyet a nemzetiszocialista Németország és a fasiszta Olaszország visel Anglia ellen szárazon, vízen és levegőben, magában foglalja ezt a feltételt és ezt a célkitűzést, míg a baráti népek önkéntes együttműködésében már az eljövendő béke alapjait fektetjük le.

— Ez a jelentősége a hármasszövetségnek és tevékenységi köre kiszélesítésének.

— Németország, Japán és Olaszország köré csoportosuló újabb nemzetek látni fogják, hogy ennek a közös politikának a diadala biztosítja jövőjüket.

A csatlakozási jegyzőkönyv szövege

Velencéből jelentik: Horvátországnak a hármasszövetséghez történt csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza:

„Németország, Olaszország és Japán kormányai egyrészt, Horvátország kormánya másrészt, alulírt teljhatalmu megbízottaik útján a következőket állapítják meg:

Hölgyek! Tökéletes dauer és hajfestés
Rammingernél Bazár-épület

1. cikkely. Horvátország csatlakozik az 1940 szeptember 27-én Berlinben Németország, Olaszország és Japán között létrejött háromhatalmi egyezményhez.

2. cikkely. Amennyiben a háromhatalmi egyezmény 4. cikkelyében említett közös technikai bizottság olyan kérdéseket tárgyal, amelyek Horvátország érdekeit érintik, a bizottság tanácskozásaiiba bevonják Horvátország képviselőit is.

3. cikkely. A háromhatalmi egyezmény szövegét mellékletként a jelenlegi jegyzőkönyvhöz csatolják. A jelenlegi jegyzőkönyvet német, olasz, japán és horvát nyelven fogalmazták meg s mindegyik szöveg eredetinek számít. A jegyzőkönyv az aláírás napján lép életbe.

Ribbentrop visszautazott Németországba

Velencéből jelentik: (Stefani) A poglavnik és kísérete vasárnap a kora délutáni órákban gyalogsétát tett a városban. A járókelők meleg rokonszenvvel tüntettek a horvát államfő mellett, aki elbeszélgetett az egyszerű asszonyokkal és katonákkal. Ezután motorcsónakkal a Lidóra ment és Ciano gróffal, valamint kíséretével együtt résztvett a Casino terraszán, a velencei polgármester által rendezett fogadáson.

Velencéből jelentik: (NTI) Volpi gróf szenátornak, a német külügyminiszter és a horvát államfő tiszteletére rendezett fogadáson résztvett Ciano gróf, a japán nagykövet, Villani Frigyes báró, magyar követe, a bolgár, román és szlovák követe, valamint Velence vezetői.

Ribbentrop külügyminiszter vasárnap este elutazott Velencéből. A pályaudvaron Ciano gróf, a japán nagykövet, Velence megyei és körzetfőnöke, Volpi és Cini gróf szenátorok, Bismark herceg követe, római ügyvivő bucsuztatták.

Emelkedik a villany és a vízdíj Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad villany és vízdíj magas volta miatt rengeteg panasz hangzott el a felszabadulás óta. Nemrég miniszterközi bizottság tanulmányozta a nagyvárad közüzemek helyzetét, majd az árkormánybizottság megbízottai érkeztek ebben a ügyben városunkba.

Fővárosi jelentések szerint a villany árat az egész ország területére az ipar- és közellátási miniszterek együttesen állapították meg és az ipari, de különösen a magánháztartásokban fogyasztott villany ára lényegesen emelkedik. Ezt az emelkedést a különböző, főképpen azonban a fűtőanyagok arának nagyarányú emelkedése okozza.

A polgármester indítványára a nagyvárad villany- és vízdíj ügyében bizottság tanulmányozza a kérdést. A bizottság tagjai hivatalból a polgármester, a polgármester helyettes, az üzemi igazgatók és a városi főügyész. Választott tagjai pedig dr. Medvigy Ferenc, Szabó János felsőházi tag, Cserr-nál Béle református püspökhelyettes és Pintér István mérnök.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Uj alapszabályokat fogadott el a Háztulajdonosok Szövetségének rendkívüli közgyűlése

Lépések az üzemi szabályrendelet és a bérrögzítés sérelmes intézkedései ellen

Élénk érdeklődés mellett tartották meg a háztulajdonosok alapszabály-módosító rendkívüli közgyűlésüket vasárnap délelőtt a városháza közgyűlési termében.

A közgyűlést Kőszeghy József elnök vezette, aki is a szokásos alak-szerűségek eszközlésének a megállapítása után a jegyzőkönyv vezetésére dr. Lengyel Zsigmond főtitkárt, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig dr. Verzár István és Imrik László igazgató választmányi tagokat kérte fel.

Ezt követően elnök jelentést tett a közgyűlésnek arról, hogy ő és a vezetése alatt álló elnöki tanács az alakuló közgyűlésen tett ígéretének megfelelően eljárta a városi hatóságoknál a még a román főuralom alatt szerkesztett üzemi szabályrendeletek megváltoztatása és a mutakozó méltánytalan rendelkezések megszüntetése iránt. Előterjesztéseit a legnagyobb megértéssel fogadták és a napilapok közlése szerint ezekkel a kérdésekkel már egy erre kiküldött bizottság foglalkozik is.

A vízőra és a vízszabályrendelet módosítása kérdésében a háztulajdonosok jogos óhajait a sajtó útján fogja ismertetni. Az ezt tárgyazó közlemények már készen is vannak és az alkalmas időpontot várják a megjelenésükre.

Egyébként pedig a főelvek ebben a kérdésben a következők: 1. hogy senki ne fizessen több vízdíjat, mint amennyi vizet tényleg elfogyaszt; — 2. hogy véletlen túlfogyasztásnál a város csak a gépi önköltségi árat térítse meg és 3. hogy a közművek terheit ne csak a háztulajdonosokra, hanem az összes polgárokra hárítsák és ekként ezeket az urbanizmus követelményeinek megfelelően minél szélesebb rétegek viseljék.

Elnök jelentette továbbá, hogy a bérrögzítés megszüntetése avagy legalább annak módosítása iránt emlékiratot terjesztett a Szövetség a miniszterelnökhöz és ezt az összes társaságoknak csatlakozás végett megküldötte és hogy ugyanebből az érdekből részt fog venni az Országos Háztulajdonosi Szövetség által e hó folyamán Budapesten tartandó országos értekezleten és a kormányhoz e tárgyban kiküldendő küldöttségben.

A módosított alapszabálytervezet előterjesztése.

Vázolta ezután elnök a jelen rendkívüli közgyűlés összehívásának és az alapszabályok módosítása szükséges voltának az indokait, majd felkérte dr. Lengyel Zsigmond főtitkárt a módosított alapszabálytervezet előterjesztésére.

Dr. Lengyel Zsigmond főtitkár előterjesztette, hogy a kormány az egyesületek működésének az anyaországban érvényben álló rendelkezéseit a visszacsatolt területekre is kiterjesztette.

Igy csak azok a közérdekű és közhasznú működést kifejtő egyesületek működését engedélyezi, amelyek

alapszabályukat a belügyminiszter 77.000—1922. B. M. sz. rendeletében előírt utasításoknak a legszigorubb betartásával alkották meg.

Ezek folytán azt kell kérnie, hogy a közgyűlés az előterjesztendő alapszabálytervezet módosítások nélkül fogadja el.

Főtitkár ezt követően szakaszonként felolvasta és ismertette a tervezet, amelyet a közgyűlés Papp Ferenc igazgató választmányi tag hoz-

zászlása után egyhangulag elfogadott.

Az alapszabálytervezet elfogadása után a közgyűlés pénztárossá Józsa Károly ház- és malomtulajdonost, ellenőrökké pedig Kovács László és Fodor Árpád háztulajdonosokat egyhangulag három évi időtartamra megválasztotta.

A tárgysorozat letárgyalása után dr. Bozsódy János, dr. Lengyel Zsigmond főtitkár kivitelezése érdekében és arra kérte a közgyűlést, hogy tegye magáévá az ügyet.

Kőszeghy József nagy örömmel vette magáévá az előterjesztett indítványt és kérte, hogy azt a közgyűlés egyhangulag és közfelkiáltással fogadja el.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta és az elnöki tanácsot az indítvány értelmében eljárásra utasította.

Ezután a közgyűlés végetért.

Baross-élet Nagyváradon:

Kitől vásároltat könyvet az Ipartestület Baross-tag elnöke?

Többször sürgöttük már a Baross Szövetség nagyváradi szervezetének határozottabb, tevékenyebb magatartását. Sok panasz merült fel az ellen is, hogy a vezetőségbe beválasztott tagok a Szövetség célkitűzéseivel ellenkező magatartást tanúsítanak éppen a leglényegesebb kérdésekben. A Baross Szövetségben tömörült keresztény kiskereskedők körében ez a helyzet államilagos elkedvetlenedést váltott ki.

Legutóbb a Könyvnapon érte újabb sérelem a Baross-eszmét. Az Ipartestület tudvalevőleg 600 pengőt irányozt elő vásárlásokra. Ugy gondoljuk, hogy az Ipartestület keresztény kisiparos tagjainak nem volt az a szándéka, hogy ennek az összegnek nagyrészt zsidó könyvkereskedő kapja. Keresztény magyar kézből keresztény magyar kézbe, — ez a Baross Szövetség jelszava. Erre lett volna kötelezve az Ipartestület elnöke. Szabó

Károly is, aki egyébként a Baross Szövetség helybeli szervezetének egyik alelnöke.

A Könyvnap után most kiderült, hogy az Ipartestület elnöke a zsidó Vidor-cég sátorából vásároltatót könyveket az Ipartestület számára 415 pengő 10 fillér értékben. Ugyanakkor a keresztény Baross-tag Krausz István könyvnap sátorából csak 105 pengő vásárlást eszközölték. Ha az előirányzott 600 pengőt mind elvásárolták, akkor a másik két keresztény könyvnap sátorra csak 80 pengő maradt.

Megismételjük: Szabó Károly, az Ipartestület elnöke a Baross Szövetség helybeli szervezetének egyik alelnöke, Krausz István, a Nemzeti Könyvkereskedés tulajdonosa pedig Baross-választmányi tag. Így élnek egymás között a Baross-tagok Nagyváradon. Egyébként minden kommentár felesleges.

Igy dolgozik a Baross Szövetség Szegeden:

Határozott tiltakozásra hatálytalanították egy zsidó szénnagykereskedő kijelölését

Két héttel ezelőtt közölték a szegedi körzetben kijelölt szénnagykereskedő névsorát. Szegedi keresztény gazdasági körökben nagy megdöbbenést keltett, hogy a kijelölt szénnagykereskedők között szerepel Vértés Miksa zsidó kormányfőtanácsos, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara volt elnöke is.

A szegedi Baross Szövetség a Baross-Központhoz fordult, amely nyomban eljárta a közellátási minisztériumban és tolmácsolta a szegedi Baross-tagok tiltakozását Vértés kijelölése ellen. A Baross Szövetség előterjesztésében rámutatott arra, hogy a kormány törekvése az, hogy a zsidóság helyébe keresztényeket jelöljön ki. A Baross Szövetség ennek alapján kérte a kijelölés hatálytalanítását.

A közellátási minisztérium a Baross Szövetség előterjesztésére azonnal intézkedett és Vértés Miksa kijelölését nyomban hatálytalanította.

A Baross Szövetség központja a minisztérium gyors döntéséről azonnal értesítette a szegedi Baross Szövetséget, amelynek tagjai körében az intézkedés nagy megnyugvást és megelégedést keltett.

Országos ünnepség keretében alakul meg a szabadkai századik fiókszervezet.

Országos ünnepség lesz a Baross Szövetség századik — szabadkai — fiókszervezetének megalakulása. A keresztény gazdasági élet színe-java vesz részt a június 29-iki ünnepi közgyűlésen, amelyen megjelenik vezér József Ferenc főherceg, a Baross

Szövetség idegenforgalmi és fürdőügyi főcsoportjának elnöke és számos felsőházi tag is, képviseltetik magukat a nagy magyar szervezetek és alakulatok is.

Miskolcon nincs zsidó cipőkereskedő.

Fekete Bertalan dr. miskolci polgármester kijelölte azokat a lábellenes talpbőrkereskedőket, akik 1941. június 1. után joguk van kereskedést folytatni. Miskolcon mindössze nyolcan kaptak engedélyt cipőkereskedésre. Ennek oka az átállítási folyamat szemelött tartása másik oka pedig az, hogy a cipőfogyasztás korlátozása egyelőre ennyit kereskedőnek biztosít megélhetést Miskolcon.

A polgármester kizárólag keresztényeknek adott engedélyt lábellenes árúsítására. A talpbőrkereskedők között egy kivételzett akad. Miskolcon tehát valamennyi zsidó lábellenes és talpbőrkereskedés megszűnik a polgármester kijelölésével.

Megkezdődött az állami útépités

Terelő uton történik a közlekedés Berettyószentmárton és Biharkeresztes között

Nagyvárad. Saját tud. A biharmegyei államépítészeti hivatal értesítése szerint a Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár 4-es számú állami főközlekedési út átépítés miatt a Berettyószentmárton—Biharkeresztes szakaszon 16-án a közlekedés elől lezárattott. A lezárás miatt a közlekedés terelő-uton történik. A terelő út iránya: Berettyószentmárton—Mezősas—Körösszegapáti—Berekbőszörmény—Biharkeresztes.

A munka megkezdése a munkanélküliek hatalmas táborában igen nagy örömet okozott.

SZINHÁZ

Bulla Eima vendégjátéka a Szigligeti Színházban

Szombaton este Fodor László „Egy asszony hazudik” című színművében lépett fel Bulla Elma Nagyváradon. A nézőteret szorongásig megtöltötte a közönség, a zenekari ülésekben sem maradt egyetlen hely sem üresen. Bulla Elma mesterien játszotta a kényszerhelyzetben gyilkosságba sodródott előkelő hölgy szerepét. Bizonyos tulzások, szűkegtelen kiélézések ezuttal is előfordultak játékában, ideges mozdulatai olykor szintén már zavarólag hatottak, de különösen nagy jeleneteiben megrázó erővel alakította a bűn terhe alatt s a nyomozó közegek keresztkérdései között vergődő kegyelmes asszonyt nagy-szerű teljesítményéért hálás tapsokkal jutalmazta a közönség. A Szigligeti Színház együttese nem tudhatán mindenütt érzékeltetni a drámai feszültséget, ami a darabon végigvonul, de azért *Sármágy, Molnár, Bary, Bihari, Tanay, Varga Ema* és *Barios Csilla* elismerésre méltó alakítást nyújtottak és sok igyekezettel működtek közre a sikerben.

Vasárnap este ismét a „2000 pengős férfi” című vígjátékban lépett fel Bulla Elma. Ezzel az előadással végetért a Szigligeti színház idei évada.

A Biharmegyei és Nagyvárad Tűzoltó Szövetség tegnap alakult meg

A városi hozzájárulás felemelését kérte az alispán. Kárelhárító állomásokat állítanak fel

Nagyvárad. Saját tud. A Biharvármegyei és Nagyvárad Tűzoltó Szövetség vasárnap délelőtt tartotta választmányi és ezt követően évi rendes közgyűlését a vármegyeháza nagytermében dr. vitéz Nadányi János alispán, szövetségi elnök elnöklété mellett. A közgyűlésen megjelent a megyei főispán, a polgármester, mint társelnök, vitéz Zombory József kerületi felügyelő Kolozsvárról, vitéz dr. Roncsyk Jenő kerületi felügyelő és dr. Józsa Mátyás Hajdu megye főjegyzője Debrecenből és a községek bírái és tűzoltó vezetői nagy számban.

Az alispán elnöki megnyitójában megemlékezett a felszabadulás jelentőségéről.

A román uralom alatt állott területeken a tűzoltó egyesületek nem működtek.

Csonkabiha megyében nagy áldozatok árán minden községben megszervezték az önkéntes tűzoltó egyesületeket,

fehetőleg korszerű felszereléssel látták el, a mostani feladat az, hogy a megnagyobbodott vármegye többi községei is kövessék ezt a példát.

Az alispán kijelentette, hogy a maga részéről mindent elkövet, hogy részben a községek hozzájárulásából, részben pedig államsegélyből

a községek megfelelő felszereléshez juthassanak.

A tűzoltó egyesületeknek ma igen nagy szerepük van, a légtalonnál nélkülözhetetlen a közreműködésük, de élénk a szerepük a községek irányításában is.

Tizenkilencezer pengős a szövetség költségvetése

Az elnöki megnyitó után dr. Rehák Tamás vármegyei tűzrendészeti felügyelő ismertette a közgyűlési tárgysorozat egyes pontjait. Az 1940. évi zárszámadás adatai szerint a szövetség 10.134 P vagyonnal rendelkezik, pénztári maradványa 1552 P, a segélyalapnak pedig 290 pengője van. A szövetség költségvetése 10.092 pengős kiadással és bevétellel számol a jelen évben. A bevétel a tagsági díjakból, a megyei és városi hozzájárulásból adódik, a kiadások rovatában a személyi kiadások 2740 pengőt igényelnek, a többi pedig a dologi kiadások fedezésére szolgál. Az alispán felkérte a polgármestert, hogy a város 1252 pengős hozzájárulását lehetőleg emelje fel a duplájára, miután a vármegye 15 ezer pengővel járul hozzá a szövetség költségvetéséhez.

A számvizsgáló bizottság tagjai 1 évre ismét Antal István, Tardi György és Wehninger György berettyóújfalui lakosok lettek.

Kárelhárító állomások a megye központjaiban

A szövetség a kolozsvári tűzrendészeti kerülethez tartozik. A tűzoltó tisztí tanfolyamokat Kolozsváron, az altisztí tanfolyamokat pedig Nagyváradon rendezik meg.

Elhatározta a közgyűlés a tűzoltó zenekar felállítását.

Elfogadták a kárelhárító állomások

felállítására vonatkozó javaslatot. — Nagyváradon és egyes központi helyeken állítanak fel ilyen állomásokat, mentő, tűzoltó és vízvédelmi felszereléssel Nagy örömmel fogadták a Tűzoltó Otthon létesítésére vonatkozó javaslatot az otthont a nagyváradai tűzoltó laktanyával kapcsolatban, vagy ettől függetlenül valósítják meg. Az elnöknek felhatalmazást adott a közgyűlés megfelelő kölcsönről való gondoskodásra.

Elfogadták az új alapszabályokat, majd egyhanguan megválasztották a tisztségviselőket. Elnök hivatalból az alispán, társelnök a polgármester, ügyvezető elnök a vármegyei tűzrendészeti felügyelő Titkár és ellenőr Szolnoki Sándor felügyelő, pénztáros pedig vitéz Halász László berettyóújfalui adófőtiszt. A 66 tagú választmány tagjai az

elnökség, a járási tűzrendészeti felügyelők, a főszolgabírók, Nagyszalonta polgármestere és 33 választott tag. Hozzájárult a közgyűlés a június 27-én Kolozsvárott tartandó közgyűlésen 12 tagú kárelhárító mintacsapattal való képviseléshez, amelyre 400 pengőt irányoztak elő. Az elaggott és rászoruló önkéntes tűzoltók segélyezésére. „Segélyző pénztár felállítását határozták el, hozzájárultak motorfeckendő kezelői tanfolyam szervezéséhez és Rehák Tamás azon indítványához, hogy a kárelhárítókat árvízvédelmi felszereléssel is lássák el.

Ezután vitéz Zombory József a kerület nevében és vitéz Kiss Lajos országos főfelügyelő megbízásából, dr. vitéz Roncsyk Jenő pedig a bucsuzói debreceni kerület nevében üdvözölték az új szövetséget és kívánnak sok sikert. Az alispán záró szavaiban különösen a vezetőket hívta fel a fokozott kötelezettségjelzésre, „mert vele mindenki csak addig maradhat vezető helyen — mondotta — amíg köteleességük minden gátló ok ellenére is eléget tud tenni.

Délután a tűzoltó laktanyában a megyei és járási felügyelők tartottak előadásokat és bemutató gyakorlatokat.

MEGNYILT A NÉMET KÖNYVKIÁLLÍTÁS

Németország élniakarásának megújult nemzeti életének tanubizonyosága a német könyv

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délután 12 órakor nyitották meg ünnepélyesen a Református Kulturpala-tában a Budapesti Német Tudományos Intézet könyvkiállítását.

Az ünnepélyes megnyitóra nagyszámu meghívott közönség jött el. Megjelentek a hatóságok képviselői: dr. Czifra Kálmán vármegyei főispán, dr. Hlatky Endre városi főispán, dr. Soós István polgármester, dr. Nadányi János alispán, dr. Thury Kálmán táblai elnök, dr. Horváth Árpád kormánybiztos, dr. Gyapai László h. polgármester, dr. Olasz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai titkár és a frontharcosok teljes létszámban.

Az ünnepséget Schuster Lajos konzul nyitotta meg. Megnyitó szavaiban köszönetet mondott a hatóságok képviselőinek a megjelenésért, köszönetet mondott a frontharcosoknak, akik teljes számban jelentek meg.

A KÖNYV, MINT NEMZETEK ÖSSZEKÖTŐ KAPCSA

Azután német nyelven hosszabb beszédet mondott a könyvkiállítás jelentőségéről. Beszédének alap gondolata ez volt: Bücher verbinden Völker. A könyvek népeket kötnék össze.

Magyarország valóban szoros kapcsolatban állott Németországgal kezdettől végig az évszázadok viharában. Ez a kapcsolat elsősorban a könyvnek köszönhető. Az első könyvnyomdát Magyarországon Hess András állította fel 1472-ben Budán. Honterus János 1553-ban adta ki Brassóban az első nyomtatott könyvet. Ettől kezdve a magyar-német kulturális kapcsolatokat nyomon követhetjük egészen a jelenkori időkig. Ki kell emelni azt a tényt, hogy a német könyvekben, folyóiratokban mutatták be legtöbbször magyar szerzők nevezetes műveit a Nyugatnak.

Kihangsúlyozta azután Schuster Lajos konzul Hóman Bálint kultuszminiszter február 12-iki szavait:

— Ott legmélyebb és legtartósabb a barátság, ahol politikai és gazdasági érdekek hatásán kívül lelki motívumok is érvényesülnek.

Megemlékezett ezután a konzul Nagyvárad történelmének vonatkozásairól. Felsorolta azokat a nevezetes személyiségeket, amelyek nagyobb

szerepet játszottak Nagyvárad történelmében, különös tekintettel arra, hogy mennyi német volt ezek között.

— Ha a múltban németek és magyarok állt, ebben a városban olyan jól együtt tudtak működni a közös előmozdításán, érthető, hogy a budapesti német kulturális intézet mindent megtett, hogy ezt a kiállítást megrendezze és főképpen jól rendezze meg.

Kitért ezután Schuster konzul a világháborúra és összehasonlította ezt a mostani háborúval. A világháborúban a német katona megtette a kötelességét, de elvesztette fejét a hinterland. Ma ez másképpen van. A hinterland éppen olyan fegyelmeztelen, hősiiesen visel háborút, mint a front. Az egész nagy műnek a mozgatója pedig maga a Führer. A Führer akarata irányítja az egész ujjáéledést. A Führer akaratában pedig nagy szerepet játszik Németország belső életének, művészetének, irodalmának zavartalan folytatódása.

Bevezető szavai után Schuster Lajos konzul megnyitották nyilvánította a kiállítást.

Schuster Lajos konzul beszéde után dr. Hlatky Endre főispán emelkedett szólásra. A városi főispán lebilincselően érdekes beszédben rámutatott arra, hogy a könyv feltalálása óta milyen diadalut járt be.

A kulturális jelentőségen kívül rámutatott a kiállítás külpolitikai jelentőségére is.

Hlatky Endre városi főispán után dr. Hartmann, a budapesti német tudományos intézet kiküldöttje mondott hosszabb beszédet a könyvkiállítás jelentőségéről, azután Horst Grimm, a kolozsvári egyetem német lektora ismertette röviden a kiállítás elrendezését és a könyveket, majd a közönség elvegyült az asztalok között, hogy bánulattal adózzon a német kultúra kézzelfogható bizonyítékainak, a német könyveknek.

A szatmári egyházmegye gyásza Székely Gyula halála alkalmával

A szatmári apostoli kormányzóság és a mérki helynökség papsága a következő gyászjelentéseket adta ki Székely Gyula halála alkalmával:

„Dr. Madarász István szatmári apostoli kormányzó a maga és a Szatmári Apostoli Kormányzóság papsága nevében mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva jelenti, hogy általános helynöke és szeretett paptestvérünk, Méltóságos és Főtisztelendő SZEKELY GYULA apostoli protonotárius, volt szatmár-magyarországi apostoli kormányzó, majd apostoli kormányzó általános helynök, a mérki egyházközségnek 29. éven át apostoli buzgóságú plébánosa, a másodosztályú magyar érdemrend tulajdonosa, Szatmárvármegye törvényhatósági bizottságának és közgazgatási bizottságának tagja, egyházkormányzati, lelkipásztori és kulturális téren fáradhatatlan életének 60-ik, áldozópapságának 37-ik évében hosszas, de példás türelemmel megérettül megviselt betegség után, a betegek szentségeivel ismételtelen megerősítve, j. hó 13-án imádságos lelkét visszaadta Teremtőjének.

Felejtethetlen halottunkat j. hó 16-án, d. e. 10 órakor a mérki plébániai templomban bemutatandó engesztelő szentmiseáldozat után helyezzük nyugalomra a boldog

feltámadás reményében. Kassa, 1941. évi június hó 13-án.”

„A szatmári Apostoli Kormányzóság mérki helynökségének papsága, a hálás hívek és a mérki egyházközség, valamint a mélyen lezuhant testvérek, rokonok nevében is, megrendülten, de az isteni Gondviselés akaratában megnyugodva, szomorúan tudatja, hogy volt apostoli kormányzója, a hívek szeretett Atyja, SZEKELY GYULA apostoli protonotárius, apostoli kormányzó általános helynök, a mérki egyházközségnek 29. éven át plébánosa, a másodosztályú Magyar Érdemrend tulajdonosa, Szatmárvármegye törvényhatósági és közgazgatási bizottságának tagja, érdemekben gazdag, fáradhatatlanul munkás életének 60-ik, áldozópapságának 37-ik évében, hosszas, de példás türelemmel hordozott betegség után, az üdvösségünkre rendelt kegyelmi eszközökkel újra meg újra megerősítve, folyó évi június 13-án imádságos lelkét visszaadta Teremtőjének.

Nagy halottunkat a mérki plébániatemplomban folyó évi június 16-án délelőtt 10 órakor bemutatandó engesztelő szentmise-áldozat után fogjuk a feltámadás vigasztaló reményében utolsó útjára kísérsni. Mérék, 1941. évi június hó 13.”

Belvárosi mozgóban
Hétfőn utoljára:
Kivánság hangverseny
Keddtől
Dr. Kildáre titka
Előkép: Stán és Pán.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Hétfőn utoljára
Nehéz apának lenni
Szelezky, Páger, Vaszary, Mály és Csöpi Ferkó
Keddtől:
Moszkvai éjszakák
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Apolló filmszínház Kedden indul
Táray Ferenc, Báthory Giza és Gózon Gyula
zenés filmrománccal
Szerelmi álmok
Romantikus szerelmi történet egy boldogabb
korszakból. A zenei részek Liszt Ferenc legszebb
műveiből lettek összeállítva.
Hétfőn utoljára: **Papucshős**

A most megjelent nyugdíjrendelet pontos szövegének ismertetése

— Nyolcadik közlemény —

II. FEJEZET

Vegyes rendelkezések 19. §.

A m. kir. államvasutak igazgatóságának tennivalói

(1) A jelen rendelet szerint járó ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos tennivalókat a m. kir. államvasutak igazgatósága látja el.

(2) Az ellátás iránti kérelem elintézéséről a m. kir. államvasutak igazgatósága az érdekelteket értesíti.

(3) A jelen rendelet alapján megállapított és fizetett ellátásokról külön nyilvántartást kell vezetni.

20. §.

Fellebbezés

A jelen rendelet hatálya alá tartozó alkalmazott, nyugdíjas vagy özvegy, gyámság, vagy gondnokság alatt állóknál a gyám, vagy gondnok a m. kir. államvasutak igazgatóságának határozata ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül a m. kir. államvasutak igazgatóságához benyújtandó fellebbezéssel élhet a m. kir. államvasutak nyugdíjintézetű bizottságához, illetőleg nyugbérpénztári központi bizottsághoz, amely bizottságok — minden más eljárás és jogorvoslat kizárásával — végső fokozatú határozatok.

21. §.

Elévülés

A jelen rendelet alapján járó ellátásokra való igény megállapításánál az 1934. I. t.-c. 6. §-ának rendelkezései alkalmazást nem nyerhetnek.

22. §.

A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészeiről a visszacsatolást megelőzőleg beköltözötték ellátása

(1) A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészeiről Magyarországnak az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtti területére az említett időpont előtt beköltözött olyan volt magyar, illetőleg volt román államvasuti alkalmazott, nyugdíjas, nyugbértes, özvegy és árva részére, valamint a beköltözött alkalmazottnak és nyugdíjasnak (nyugbértesnek) olyan özvegye és árva részére, aki a jelen rendelet hatálybalépésekor tényleges államvasuti szolgálatban nem áll, illetőleg az 1927. XXIV. t.-c. rendelkezései következtében nyugdíjban, özvegyi segélyben, gyermeksegélyben, vagy nevelési pótlékban nem részesül, vagy az 1934. I. t.-c. 5. §-ának (3) bekezdésében meghatározott rendelkezés alapján csak kegyelmi ellátásban részesül, az alábbi rendelkezések értelmében nyugdíjat, nyugbért, özvegyi nyugdíjat, özvegyi segélyt, gyermeksegélyt, illetőleg nevelési pótlékot kell megállapítani.

(2) Az (1) bekezdésben említett személy részére a nyugdíjat, nyugbért, özvegyi nyugdíjat, özvegyi segélyt, gyermeksegélyt, illetőleg nevelési pótlékot csak abban az esetben kell megállapítani, ha azt az érdekeltektől kért és

ha megállapítást nyert, hogy arra egyébként jogosult. A jogosultság megállapítása szempontjából az 1927. XXIV. t.-c. rendelkezései figyelmen kívül maradnak. Annál, aki a kérelmet az 1941. évi július hó 31. napja előtt terjesztette elő, az 1941. évi január hó 1. napjától kezdődőleg, annál pedig, aki a kérelmet az említett időpont után terjeszti elő, a kérelem előterjesztésének napját követő hó első napjától kezdődőleg kell a nyugdíjat, nyugbért, özvegyi nyugdíjat, özvegyi segélyt, gyermeksegélyt, illetőleg nevelési pótlékot folyósítani.

(3) Az (1) bekezdésben említett személy részére járó nyugdíjat, nyugbért, özvegyi nyugdíjat, özvegyi segélyt, gyermeksegélyt, illetőleg nevelési pótlékot a jelen rendelet 10., 11., 12., 14. és 15. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével kell megállapítani.

(4) A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészeiről Magyarországnak az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtti területére az említett időpont előtt beköltözött olyan volt magyar államvasuti alkalmazottnál, akit beköltözése után a magyar királyi államvasutak szolgálatában újból elhelyeztek és akit ebből az állásból nyugalomba helyeznek, a nyugdíjat az 1921. évi július hó 26.

napján betöltött állás után kell megállapítani abban az esetben, ha az ezzel az állással járó nyugdíjba számítható javadalmazás magasabb, mint a nyugalombahelyezés időpontjában betöltött állással járó nyugdíjba számítható javadalmazás. Annál, akit a jelen rendelet hatálybalépése előtt már nyugalomba helyeztek, a nyugdíjat az érdekeltektől előterjesztett kérelem benyújtásának napját követő hó első napjától, legkorábban azonban az 1941. évi január hó 1. napjától kezdve a fentieknek megfelelően helyesbítenyi kell. Ezeket a rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell az említett alkalmazott igényjogosult hozzátartozói ellátásának megállapítása tekintetében is.

23. §.

Romániának a trianoni békeszerződés előtti területéről beköltözötték ellátása

(1) Romániának a trianoni békeszerződés előtti területéről Magyarországra jelenlegi területére az 1940. évi augusztus hó 30. napja és az 1940. évi december hó 31. napja közötti időben beköltözött volt magyar, illetőleg volt román államvasuti alkalmazott, nyugdíjas, nyugbértes, özvegy és árva ellátása tekintetében a jelen rendelet 22. §-ában foglalt rendelkezések irányadóak.

(Folytatjuk.)

GAZDASÁGI ÉLET

Miként történik az egyenes adók kivetése és milyen jogorvoslatokat használhatunk a kivetett adók ellen

— A Háztulajdonosok Szövetsége adóügyi tájékoztatója —

III. Az általános kereseti adó.

A kereseti adó tárgya a törvényben részletesen felsorolt kereskedelmi, ipari, szellemi és más használati foglalkozásból származó és egyéb ugyancsak a törvényben részletezett, a fentiekkel kapcsolatban nem álló jövedelmek.

A kereseti adó alapja az adóévet megelőző évben elért tiszta jövedelem.

A törvény tehát megengedi a jövedelem elérésére fordított költségek és kiadások levonását. *de meglepetés-szerűen kirekeszti a levonható kiadások köréből az előző évben fizetett kereseti adót, holott ez is ezen kiadások közé tartozik. A törvény csak a kivetett adók levonását engedi meg.*

A kereseti adó kivetési kulcsa 5%, amely a pénzügyminiszter engedélyével 10 százalékig felemlhető.

Ennek a rendelkezésnek a megértése kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a kereseti adó nem kincstári bevétel, hanem azt a községek, a városok élvezik és éppen ezért részükre a kivetési eljárás során felebbezési jogot is biztosít a törvény.

Viszont az 1940. XXII. t.-c. rendelkezése értelmében ennek hatályba lépése napjától a kincstár a kereseti adó alapja után a saját részére 10%-os pótlékot szed be.

Ekként tehát a kereseti adó kivetési kulcsa és járuléka a következőképpen alakulnak ki:

1. kereseti adó a város részére	— — — —	5 %
2. pótlék a kincstár részére	— — — —	1 %
3. betegápolási pótladó	— — — —	0.80 %
4. rokkant ellátási díj	— — — —	0.50 %
5. útladó	— — — —	0.225 %
6. nép- és családvédelmi pótladó	— — — —	2 %
vagyis összesen	— — — —	9.525 %

A kereskedőknél és az iparosoknál kamara-illetékek címén még ehhez járul — — — — 0.20 %

és ekként ezen foglalkozási ágaknál a kivetési kulcs — — — — 9.725 %-ra emelkedik.

A törvény kivételes kivetési módokról elő a hadirokkantakra, akiket a rokkantsági fok nagysága szerint lé-

nyeges kedvezményekben részesít. *Kedvezményezik a kisiparosokat, akiknek adóját az általuk foglalkoztatott segédek és tanoncok számára viszó, nyitva és nagyobb városokban műhelyük és lakásuk bérei figyelembevételével fix összegű tételekben állapítja meg. Még nagyobb kedvezményt élveznek a 60 éven felüli kisiparosok, akik a fentebb említett adótételeknek csak a felét kötelesek fizetni.*

Ugyancsak fix tételekben megállapított kereseti adót fizetnek az *állandó üzlethely nélkül működő házalók és az ország területén ügynöki tevékenységet kifejtő külföldi állampolgárok.*

Lényeges adókedvezményben részesíti az adótörvény a több gyermekes adózókat is.

A kereseti adót abban a községben kell fizetni, ahonnan a jövedelem származik. Ha az üzlet telepe és székhelye különböző községekben van, az adó 20 százalékát a székhelyen, a 80 százalékot pedig a telephely községében kell fizetni.

Az adóvallomásokát a községi öszszefoglaló közegnek bírálják felül és ezután az adó kivetése végett a kir. adóhivatalhoz terjesztik fel.

A kir. adóhivatalok a kivetést az általuk elfogadott vallomások alapján, vagy pedig, — ha azokat el nem fogadják és mérleg- és eredmény-számla becsatolva nincsen. — becsülés és arányosítás alapján eszközlik.

Az adóalap megállapításáról és a kivetett adóösszegéről az adózó fizetési meghagyás kiképzésével útján nyer értesítést.

Ez ellen az adózó a fiz. meghagyás kézbesítéstől, — a város pedig az öszszes adóalapokat magában foglaló adóajtsrom átvételétől számított 15 nap alatt fellebbezést adhat be az adófelosztási bizottsághoz

Azok az adózók, akiknek az adóját a törvény nem a kivetési kulcs alapján, hanem fix tételekben rendeli megállapítandónak, fellebbezésüket ugyanezen határidő alatt a pénzügyigazgatóságokon tartoznak benyújtani és ennek határozata végérvényes.

Ettől a kivetettől eltekintve az adózók a II. fokú határozat ellen, ennek kézbesítésétől számított 15 nap alatt panaszt adhatnak be a Közigazgatási Bírósághoz.

Fontos rendelkezése a törvénynek az, hogy azok az adózók, akiknek a kereseti adó alá eső adóalapja az évi 10.000 pengőt el nem éri, ezen adó jogerős megállapítása után az ezt követő években új adóvallomást benyújtani nem tartoznak és ezeknek az adója megrögzítve marad.

Ezt a megrögzítést azonban az adózó, az adóév január hóra végéig új bevallás becsatolása mellett, a kincstár pedig március hó végéig felmondhatja.

A törvény szigorú rendelkezéseket tartalmaz arra nézve, hogy meghatározott esetekben az adózó a rögzítést felmondani és adója újabb megállapítását kérni tartozik.

Bizonyos esetekben az adózó a kivetett adó elengedését is kérheti.

(Folytatjuk)

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

HIVATALI MUNKASZÜNET A
KORMÁNYZÓ SZÜLETÉS NAPJÁN.
A belügyminiszter 1941. évi június
hó 11-én kelt körrendeletével elren-
delte, hogy június hó 18-án a Kormá-
nyzó Ur Ófőméltósága születés-
napja alkalmából hivatali munkaszü-
netet kell tartani. A középületekre a
nemzeti lobogót ki kell tűzni. Ez-
után kérem fel a háztulajdonosokat,
hogy a Kormányzó Ur Ófőméltósága
születésnapja alkalmából június hó
18-án házaikat lobogózzák fel. A pol-
gármester.

KORMÁNYZÓNE RESZTVETT
AZ ERDÉLYI KATOLIKUS NŐ-
SZÖVETSEG VASÁRNAPI GYÜ-
LÉSÉN. Kolozsvárról jelentik: A fő-
méltósága asszony jelenlétében az Er-
délyi Katolikus Nőszövetség vasárnap
tartotta a Mátyás király diákházban
első nagygyűlését. A főméltósága asz-
szonyt a diákház előtt a főispán,
a polgármester és gr. Bethlen György-
né fogadták. A teremben 8 nemzeti
viseletű leány egy-egy szál virágot
nyújtott át a főméltósága asszonynak,
aki a következőket mondta: „Mint-
ha az egész Székelyföld virágát hoz-
ták volna el.” A gyűlés után a fő-
méltósága asszony gróf Bethlen
Györgynénél szűkebbkörű ebédet
vét részt.

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉST TAR-
TOTT A MEP MARAMAROSZI-
GETEN. Máramaroszigetről jelentik
(MTI): A MEP máramarosmegyei
szervezete a Vigadó nagytermében
tartotta meg választmányi ülését,
amelyen résztvett Antal István igaz-
ságügyi államtitkár is. Megjelent
még Székely Akos, Padányi Gulyás
Jenő és Mikó Imre országgyűlési
képviselő. Jurka Flaviusz Máramaros
román nemzetiségű főispánja üdvöz-
ölte a megjelent vendégeket, Székely
Akos és Padányi Gulyás Jenő felszó-
lalása után Mikó Jenő mondott román
nyelven beszédet a választmányi ro-
mán nemzetiségű hallgatóságának.
Antal István ismertette a MEP meg-
alakulásának és fejlődésének törté-
netét.

ÚJ BELYEGEK A KORMÁNYZÓ
SZÜLETÉS NAPJÁRA. (NTI): Ju-
nius 18-án a Kormányzó ur születés-
napján új 1, 2 és 5 pengős bélyeg
kerül forgalomba. A bélyeg 26—30
mm. lesz. Mindhárom bélyeget a fő-
méltósága ur arcképe díszíti babér
és tölgyfalevéllel koszorúzva. A bé-
lyeget június 18-tól bárhova szó-
postaküldemény bérmentésére fel-
lehet használni.

A NEMZETI MUNKAKÖZPONT
BŐRIPARI SZAKOSZTÁLYA ZÁSZ-
LÓT AJÁNL FEL ZOMBORNAK.
Nagyvárad, Saját tud. A Nemzeti
Munkaközponban tömörült bőrripari
munkások csoportja elhatározta, hogy
a felszabadult Zombor város részére
díszes kivitelezésű zászlót ajánl fel.
Ebben az ügyben levéllel keresték
meg az ottani katonai parancsnoksá-
got. A zászló áthozására a közeljövő-
ben kerül sor, a katonai parancsnok-
ság értesítésének megérkezése után.

FELVÉTEL A NAGYVÁRADI
LATIN SZERTARTÁSÚ PAPNE-
VELŐ INTEZETBE. A nagyvárad
latin szertartású egyházmegye pap-
növéndékei közé felvételt nyerni
szándékozó érettségizett ifjak július
1-én reggel 10 órakor személyesen je-
lenjenek meg a püspöki székházban
(Nagyvárad, Pázmány Péter-utca 2-).
Hozzák magukkal: 1. Érettségi bizo-
nyítványukat, 2. Keresztlevelüket, 3.
Bérmálási igazolványukat, 4. Szü-
leik házassági levelét, 5. Hitoktatójuk
levelét és 6. A plébánosuk lezárt, le-
pecsételt borítékban foglalt, egyéni
tulajdonságaiokról szóló véleményét.
GUSZTÁV SVED KIRÁLY MA
83 ÉVES. Stockholmból jelentik:
Gusztáv svéd király hétfőn ünnepl
83-ik születésnapját.

HIRDETMEY. Felkérem azon
óvodák és iskolák vezetőit, akik
törzskönyvi lapokat kitöltésre kap-
tak, hogy folyó hó 19-én délelőtt 10
órákor a Kálvin-utcai állami tanító-
nőképzőben fontos megbeszélésre sze-
mélyesen megjelenni, vagy törzsköny-
vi ügyekben már jártas helyettesít-
ket elküldeni sziveskedjenek. Nagy-
várad, 1941. június 16. *Klemens Re-
zso* s. k.

Főúru utazás és nagy kedvezmények
a debreceni Nyári Egyetem hallgatói
számára. A kereskedelemügyi minisz-
ter 20460—941. V. I. sz. rendeletével a
debreceni Nyári Egyetem beiratkozott
hallgatói számára 50 százalékos me-
netkedvezményt nyújt a magyar va-
sutakon. Ez az intézkedés méltányosá-
sá annak a negyjelentőségű kultur-
munkának, amelyet a debreceni Nyá-
ri Egyetem immár másfél évtizede vé-
gez. Az idei tanfolyamokat augusztus
első felében rendezik meg s a legkivá-
lőbb magyar és külföldi tudósok elő-
adásai szerepelnek a tanfolyam pro-
gramjában, amelynek középpontjá-
ban a magyarság tudományi előadás-
sorozat áll. Ennek egyes darabjai el-
sősorban a visszatért magyarság ér-
deklődésére számítanak s a magyar
élet legújabb fejlődéséről számolnak
be. A Nyári Egyetem beiratkozott hall-
gatói nagy kedvezményeket élveznek.
A debreceni egyetem szüneti tanfo-
lyaman résztvehet előképzésre való
tekintet nélkül bárki. A vasúti kedvez-
ményen kívül s külföldi hallgatók vi-
zum-kedvezményben is részesülnek. A
tanfolyam végén a hallgatóság Buda-
pestra utazik, ahol igen kedvező felté-
telek mellett (aug. 18—25. 70 P.) részt-
vesznek a Szent István-hét gazdag
programjában (sétahajózás, körme-
net, autóbüszkórséta, múzeumok,
Gyöngyösbörkő, stb.) A részvételre
vona:kozóan felvilágosítást nyújt a
Nyári Egyetem titkársága (Debrecen,
Központi Egyetem).

KIK JELENTKEZZENEK A VÁ-
SÁRLÁSI KÖNYVEKERT. Nagyvá-
rad thj. város Közéletnevezési Hiva-
tala felhívja az atant felsorolt keres-
kedőket, hogy az általuk igényelt kész
vásárlási könyvek átvételre végett fo-
lyó hó 17-én, kedden délelőtt 8—12
óra között jelentkezzenek a Keres-
kedelmi Csarnokban (I emelet): Ba-
logh Zoltán, Tarr Jenő, Mező István,
Mocsári Ferenc, Tomes Ernő, Lacz-
József, Nagy Ferenc, Vanke Ferenc,
Taub Lajos, Viktor Istvánné, Serbán
Pál, Nagy István, ifj. Putnoki István,
Balla Imre, Józsa János, Kaptá Mi-
hály, Horváth Gábor, Halász Lajos.

HAZASZÁLLITJÁK KRÉTÁBÓL
A BOLGÁROKAT. Szófiából jelentik
(NTI): Kétezer Krétába száműzött
macedoniai bolgárt a német csapatok
kiszabadították. Hamarosan haza-
szállítják őket.

MAGYAR DALEST Várady Aladár

szerzeményei csütörtökön este a színházban.

HITLER KITÜNTETTE SOLLUM
ÉS CAPUZZO ELFOGLALÓJÁT.
Berlinből jelentik (NTI): A Führer
a vaskereszt lovagkeresztjét adomá-
nyozta *Knabe* alezredesnek, aki a
nyugati hadjáratban személyes bátor-
ságával tüntette ki magát és Észak-
Afrikában a parancsnoksága alatt
álló csapatokkal elfoglalta Sollumot
és Capuzzot.

NÉGY ÉVES A BOLGÁR TRÓN-
ÖRÖKÖS. Szófiából jelentik (NTI):
Simeon bolgár trónörökös hétfőn ün-
nepli negyedik születésnapját. E na-
pon esketik fel az ujoncokat.

JÓVÁHAGYTA A BELÜGYMI-
NISZTER A VÁROS KÖLTSEGVÉ-
TESET. Nagyvárad, Saját tud. A vá-
rosházára hétfőn megérkezett a bel-
ügyminiszteri leirat, amelyben érie-
sítik a várost, hogy az első erre az
évre szóló költségvetés a helyszíni
bizottság javaslata alapján és módos-
ításával jóváhagyást nyert. A jóvá-
hagyás a legközelebbi költségvetés elé
kerül.

ÉLETFOGYTIGLANI KÉNYSZER-
MUNKÁRA ÍTELTEK HORIA SI-
MÁT ÉS KILENC TÁRSÁT. Buda-
restből jelentik (NTI): A bíróság
vasárnap éjjelkor hirdetett ítéletet a
januári felkelés vezetőinek bűnperé-
ben. A tíz fővádoltat, köztük Horia
Simát, életfogytiglani kényszermun-
kára ítélték.

TEMETÉSEK. Üzv. dr. *Bulyovszky*
Józsefné 85 éves korában elhunyt.
Temetése hétfőn volt a Haller ká-
polnából. — *Galó* Lajos 52 éves ko-
rában meghalt. Temetése kedden 4
órákor lesz a Szacsvey-utca 66. szá-
mu gyászhatól. Erdélyi „Concor-
dia.”

AZ ELSŐ ERDÉLYI „DOLGOZÓ
LÁNYOK NYARALÓJA” július hó
1-én nyílik meg Görgényszentimrén.
Görgényszentimre Marosvásárhely-
től 42 km-re, a szárszégeni állomástól
10 km-re, a görgényi havasok al-
ján, a Görgény folyó mellett, 490 m.
magasságban fekszik. Az otthon egé-
szén új berendezésű! Lakás, három-
szori étkezéssel a D. L. tagjainak 2-20
P., másoknak napi 3.50 P. Erdeklő-
ni lehet július 1-ig: Marosvásárhely,
Kat. Női Misszió, Kossuth-u. 2. ju-
lius 1-e után Görgényszentimre Plé-
bánia, Székely Gerbud tv. címén.

ISMERETLEN TETTESEK HU-
SZMERTEZER PENGŐT RABOL-
TAK EL A HANGYA ELOSZTÓ
RAKTÁRÁBÓL. Nagyvárad, Saját
tud. Hétfőre virradó hajnalban ismer-
etlen tettesek betörték a Hangya
Fogyasztási és Értékesítési Szövetke-
zet Vámház-utca 1. szám alatti el-
osztó raktárába, megfúrták a pénz-
tárhelyiségben lévő Wertheim-szek-
rényt és abból az eddigi megállapí-
tások szerint 22 ezer pengő készpénzt
raboltak el. A betörést reggel a tisz-
viselők fedezték fel, akik azonnal ér-
tesítették a rendőrséget. A nyomozás
nagy erővel indult meg a tettesek
kézrekerítésére.

NAGYVÁRADI IPAROSOK HI-
TELSZÖVETKEZET TEMETKEZÉ-
SI EGYESÜLETE értesíti „A” cso-
portjának tagjait, hogy özv. Kupás
Mihályné és Nagy P. István (591—
592-ik) a „B” csoportból Babuczay
István (285-ik) tagunk meghalt. Ezért
az esedékessé vált 40, illetve 44 fillé-
r befizetendő az egyesület pénztá-
rába vagy a pénzbzedőnknek. Az
elnökség.

A POSTÁSOK ISMERKEDESI
VACSORÁJA. Jól sikerült ismerke-
desi estélyt rendezett szombat este 7
órai kezdettel a nagyvárad Postá-
igazgatóság jogász- és mérnök-egyesü-
lete a postaigazgatósági épület haral-
mas tantermében. Az ismerkedési es-
tén az egyesület, tagjain kívül, vendé-
gül látta a nagyvárad postás or-
vosokat is. Dr. *Erdélyi Géza* posta-
igazgató, kerületi vezető, az egyesü-
let elnöke, meleg szavakkal üdvözöl-
te a szépszámmal megjelenteket,
akiknek nevében dr. *Verzár* István
postás főorvos mondott köszönetet a
szíves fogadtatásért. A batyu-alapon
rendezett vacsora után tánc következ-
tett s a társaság a legvidámabb han-
gulatban maradt együtt a kora haj-
nali órákig.

JÓVÁHAGYTA A BELÜGYMI-
NISZTER A VÁROSI ÜGYESZEK
MAGÁN-MUNKALATAI DIJAZÁSÁ-
NAK SZABÁLYRENDELÉLETET. Sa-
ját tud. Szombaton belügyminiszteri
leirat érkezett a polgármesterhez a
városi ügyészi hivatalnak a magán-
felek részére végzett munkálatai dí-
jazására vonatkozóan. A szabályren-
dellet szerint szerződéskötéseknél 500
pengőig díjtalanul végzik, lakás és
üzlet után 5000 pengőig 1%, 10.000
pengőig 7.5%, ezenfelül pedig 5 tízed
százalékos díjazásért működnék köz-
re. A vállalatok szerződésai után a
díjazás a következő: 10.000 pen-
gőig 1%, 50 ezer pengőig 0.8%, 100
ezer pengőig 0.6%, 100-tól 250 ezer
pengőig 0.5 százalék. Ezen összegeket
a város pénztárába fizetik be, az uta-
lást az ügyészek részére a polgár-
mester végzi.

CSÜTÖRTÖKÖN LESZ A VÁROS
TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁ-
GÁNAK RENDKIVÜLI KÖZGYÜ-
LÉSE. Nagyvárad, Saját tud. Csütör-
tökre, június 19-re hívta össze *Hlatky*
Endre városi főispán Nagyvárad vá-
rosi törvényhatósági bizottságát rend-
kívüli közgyűlésre. A közgyűlés a
polgármester rendes időszaki jelenté-
sével kezdődik, majd részletesen tár-
gyalja az időközben beérkezett mi-
niszteri leiratokat, előterjesztéseket,
javaslatokat és kérelmeket. A rend-
kívüli közgyűlés iránt nagy érdek-
lődés nyilvánul meg, mivel most ke-
rül sorra a közüzemi díjak emelésé-
nek a kérdése is, amellyel legutóbb a
Háztulajdonosok Szövetségének gyű-
lése is foglalkozott.

TESTA ?

TESTA ?

MUNKÁSGYŰLÉSEK. A Nemzeti
Munkaközponti titkársága közli: A
límár és szűcsipari munkások érte-
kezlete 17-én, kedden délután 4 óra-
kor lesz megtartva, a fontos szak-
mai ügyre való tekintettel kérjük a
bajtársakat, sziveskedjenek teljes
számban megjelenni. — A kelme-
festő és vegytisztító munkások és
munkásnők ugyancsak kedden este
fél 7 órai kezdettel fontos szakmai
ügyben értekezletet tartanak. — Az
üvegiparban dolgozó munkások szak-
mai ügyek megbeszélése végett 18-án,
szerda este fél 7 órákor értekezletet
tartanak a füzes-utcai Munkások-
thonban. Mindhárom gyűlésre kérjük
a bajtársakat és bajtársnők teljes
számban való megjelenését.

SPORT

Törekvés—Ganz (Budapest) 1:0 (1:0)

Nagyvárad. Saját tud. A előmérkőzés után pontosan öt órákor jelentek meg a csapatok a pályán, udvarias taps köszöntötte a budapesti vendégeket, akik Szalay vezetésével futottak ki. A választásnál Szalaynak kedvezett a szerencse, borús, ideális futballidőben a Törekvés kezdte a játékot. A két csapat összeállítása a következő volt:

Törekvés: Zuch — Kovács, Rocska — Nagy, Csont, Balk — Góznér, Moskó, Kis, Krausz, Nagy.

Ganz: Dénes — Varasdi, Várhídi — Szalay, Turay I., Virág — Hollósy, Simon, Perényi, Kerti, Bartoss.

Kis indítja el a labdát, jobbra ad, a Törekvés azonnal támad, s még 1 perc sem múlik el, máris véde

nie kell a Ganz kapusnak.

A 2. percben Kis remek sarkos lövését tolja kapu fölé a kapus. Változatos játékok alakul ki, inkább Törekvés támadásokkal. A közönség a két sokszoros magyar válogatott, Turay és Szalay játékára kíváncsi. Turay mellett többször eiszalad Kis, Szalay azonban remekül áll a lábán. Feljön a Ganz, pontosan száll a labda lábáról-lábra, a Törekvés védelem azonban mindig idejében lép közbe. Rocska kap tapsot ügyes szereléséért, majd

a 17. percben Moskó kereszt labdájával jól fut el Nagy L., félmagas

san bead, pontosan Kis fejére száll

a labda, onnét a hálóba.

1:0. A 21. percben egyenlíthetne a Ganz. A jobbszélső elfut Balk mellett, faképnél hagyja Rocskát is, bead, Kerti azonban mellé lö.

Nagy helyzet volt.

Szépen gördülnek a pestiek támadásai, iram azonban nincs, szép mezőnyjáték folyik.

A II. féldőben heves támadásokat indít a Ganz. De feljön a Törekvés is, a 8. percben Moskó erős lövését csak szerencséjével menti a kapus.

A 15. percben újabb kapufát lö a Ganz. Változatos most a játék, jó az iram is, Turainak alkalma van bizonyítani, hogy még mindig tud küzdeni.

A 20. percben meleg helyzet adódik a Törekvés kapuja előtt, Hollósy

azonban erősen fölé lö.

A Ganz az egyenlítésért harcol, a 40. percben Zuch kifut, kicszelezik, Kovács visszavágja a labdát, pontosan Simon lábára, akinek lövését Zuch nagy szerencséjével elcsípi a 11-es tájékan. Az utolsó pillanatokban, büntetőhöz jut a Ganz,

a 20 méteres szabadrúgásnak Szalay áll neki,

a bíró azonban belefúj a lövésbe és ezzel vége a mérkőzésnek. A közönség mindkét csapatot megtapsolta.

Bírálta.

Szép mérkőzést vívott a két csapat, megérdemelt Törekvés győzelemmel. A Ganz pompás kis együttes benyomását keltette, főerőssége természetesen a két sokszoros válogatott. Turay

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ára füzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda

kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Suttyó küzdő képessége a régi, játéknak színei kissé megkoptak ugyan, de nagyszerűen látja el a harmadik háttér feladatát. Igaz, Turay mindig az egyszerű megoldásokat kereste s végeredményben már erősen szürkül a

Szombaton győzött, vasárnap döntetlenül végzett a NAC Kolozsváron NAC—KEAC 10:1 (3:1)

(Kiküldött tudósítónk telefonjelentése.) Diákstadion, 300 néző.

Szombaton délután szakadó esőben, bokáig érő sárban került lejátszásra a NAC—KEAC mérkőzés. Az egyetemi csapat az első féldő közepéig jól tartotta magát, aztán kiütközött a főiskolai bajnokságok okozta fáradtság és összeroppant. A nagyváradai csapat végig igen jól bírta a sarat és szép iskolajátékot mutatott be.

A gólokon Sárvári (3), Bodoia (2), Haláti (2), Kovács I (2) és Kovács II osztozkodott. A KEAC gólját Kilenyi lötte.

NAC—Kolozsvári vegyes 2:2 (1:1)

Vasárnap a Donáth-úti városvegi pályán rendezték meg a NAC—Kolozsvári Vegyes mérkőzését. A pálya borzalmas képet mutatott már a mérkőzés elején, a 16-osnál szinte lehetetlen volt továbbjutni. Az első féldő közepén újból megeredt az eső és aztán el sem állt a mérkőzés végéig.

A NAC az első féldőben a komplett csapatával állt ki, a kolozsvári csapa-

haja. Szalay nagyszerű támadó közepfedezet volt, lapos labdái utólérhetőek. A pesti csapatból még a jobbszélső és a balhátvéd pompás futballista, de a többiek is értik a mesterségüket.

A Törekvésben a két háttér, a fedezetsor, különösen Csont, a csatársorban pedig a jobbszárny mutatott átlagon felül. Kis jól irányít, de a küzdelemtől tartózkodik, Krausz nem csatár, Nagy L. gyenge.

tot a Bástyá és a Haggibor együtteséből állították össze.

Az első gólt Sárvári lötte. Záborszky kezelése miatt tizenegyeshez jutott a kolozsvári csapat, ezt Oroszi érvényesítette. A második féldőben nagy fölénybe került a NAC, a labda azonban állandóan elakadt a hatalmas sárban. Sárvári szabályos gólját nem adta meg a bíró, akinek ítéletei állandóan a NAC-ot sújtották. A féldő közepe táján nagy kavargás keletkezett a NAC kapuja előtt, Várdai elnézte a labdát és a kolozsvári csapat vezetéshez jutott. Kovács I. löti gólt, a bíró azonban ezsem adta meg. Sárvári kihuzódott a balszélre. Több nagy helyzet adódott, míg végre Bodola kitört a védők között, a labda azonban elakadt, végre Kovács I-hez került, aki a kapust is kicszelezte, egyenlített.

Kovács II. helyett a második féldőben Zilahy játszott, a vegyescsapatban pedig Fábrián, az Elektromos játékosakapott helyet.

A NAC szépen és jól játszott, a bíró azonban lehetetlenül vezette a mérkőzést.

Győzött a KAC és az NSE

KAC—MSE 3:1 (1:1)

A KAC az elmúlt vasárnap 3:0 arányban győzött a marosvásárhelyi SE ellen. A tegnapi visszavágó mérkőzés Marosvásárhelyen folyt le és azon a kolozsvári csapat meglepetészerű győzelmet aratott. Az első féldő góljait Vince és Szilárd lötték. — Vass bíró a második féldőben kiállította Lukácsot a KAC-ból. A gólokat ebben a féldőben Szilárd lötte. Ezzel a

KAC bekerült az NB-be jutásért vívott körmérkőzések döntőjébe.

NAGYBÁNYAI SE—SEPSISZENT-GYÖRGYI TEXTIL 9:0 (4:0)

Az NB-be való jutásért a másik fontos mérkőzést az NSE és a Textil vívta. A mérkőzést hatalmas gólaránnyal nyerte meg a nagybányai csapat, így a KAC mellett ő a döntő másik résztvevője. A döntő az MSE óvásának sorától függ.

Kikapott a Ferencváros Szegeden

A vasárnapi NB mérkőzések legnagyobb meglepetését a Ferencváros veresége szolgáltatja, bár nem jött váratlanul. A szegedi oroszlan barlangban sohasem volt könnyű dolga a vezető csapatoknak, az idény végére feljavult szegedi csapat megérdemelt győzelmet aratott a Sárosi dr-t nélkülöző bajnokcsapaton. A kiesők gyilkos küzdelméből a Gamma és a Kispeszt kerültek ki győztesen, ezzel a győzelemmel a biztosnak látszó 8-ik helyre került. Utolsó mérkőzését a Ferencvárossal vívja a Gamma, ha még vereséget szenved is, bentmaradása biztosítottnak látszik. Részletes eredmények a vasárnapi mérkőzésekről a következők:

Szeged—Ferencváros 3:2 (1:1)

Ujpest—SBTC 7:0 (3:0)

Szolnok—Tokod 6:1 (3:0)

Gamma—BSZKRT 3:2 (2:2)

Kispest—Haladás 5:2 (3:1)
Diósgyőri MÁVAG—Törekvés 2:2 (1:1)

Megóvta az MSE a KAC elleni mérkőzést

Mint ismeretes, Erdélyben 4 csapat viaskodik egymással az NB I-be jutásért: a Nagybányai SE, a Sepsiszentgyörgyi Textil, a Kolozsvári AC és a Marosvásárhelyi SE. A négy csapat kuparendszerű küzdelemben dönti el, melyik kerül az NB I-be. Az elmúlt vasárnap a Kolozsvári AC — Kolozsvárott — 3:0 arányban legyőzte a Marosvásárhelyi SE-t, a Nagybánya pedig 6:2 arányban győzött Sepsiszentgyörgyön.

A selejtezők során megtörtént az első óvás: az MSE megóvta a KAC-cal szemben 3:0 arányban elvesztett mérkőzését. Az óvás indokolása: Szerémi

a marosvásárhelyiek szerint jogosultanul játszott a kolozsvári csapatban.

Az óvás elé nagy érdeklődéssel néznek a marosvásárhelyi szurkolók, de bizonyára a kolozsváriak is, hiszen nagy tételtől van szó.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőnek 25 százalék engedmény

Lakás

Keresek 2 szobás, fűrdőszobás lakást, esetleg cserélek. Ügynököt díjazok. — Cimet a kiadóba. 668

Keresek modern egy vagy kétszobás, összkomfortos lakást. Ügynököt díjazok. Cim a kiadóban. 643

KERESEK augusztus 1-re 3 vagy 4 szobás komfortos, lehetőleg kertes lakást az olasz részén. Ilyen házat megvételre is. Ajánlatokat Schlauch-tér 16. sz. alá kérek. 636

A Félix fürdőben a Tilda villában hónapos szobák nyaralásra kiadók. — Értekezni a villában. 618

Adás-vétel

Faszált férfiruhát prima anyagból olcsón csak Molnárnál vehet. Bemertér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek 565

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas aron veszek, orát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19. 642

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

Eladó a Delta téglagyár mellett két katasztrális hold föld teleknek is alkalmas 2500 pengő. Tatiné, Szigligeti u. 12. 672

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas aron veszek. Haslinger ékszerész, Rakóczi ut 8. 545

Kertes kis ház a strandfürdő közelében olcsón eladó. Érdeklődni lehet dr. Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló u. 4. Telefon 11—15. 654

Különféle

Kultura Középkorai Magantanfolym gyors, lelkismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3 (Valaszbélyeg). 398

Keresztény üzletember, átvennék, társulnék 20.000 pengőig rentabilis üzlethez. Részletes ajánlatot „Üzlet” jelígre kiadóhivatalba. 669

Allást kezes

Középkorai végzettséggel és több évi irodai, illetve pénztári képességgel bíró öskeresztény magyar férfi, bármilyen állást vállalna, vidékre is. „Beszűletes” jelígre a kiadóba. 666

Szakácsnőnek ajánlok, akármilyen jobb konyhára. Liszt Ferenc u. 71. (Gilyanyi utná) Gedő Márta 671

Allást nyec

Villany szerelő tanuló, keresztényt, villany szerelőnek keresek. — Kovács, Alapi 2. 670

Elveszett

Elveszett 58933. számú vásárlási könyvecské. A megtalálót kérem adja le a címzetthez. 667

Kiadótulajdonos:

szent László-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.